

هویت نما در روند نوسازی

تجربه تدوین ضوابط نمای ساختمانی در منطقه ۱۷ تهران

چکیده | یکی از مشکلات بنیادی شهرهای ایران، مسئله "هویت شهر" است. امروز علی‌رغم گسترش و توسعه شهرها، سیمای آنها ناخوانا، فاقد شخصیت شهری و مولد انواع بحران‌ها است. شهر بدون هویت، قدرت خود را در "هدایت ناخودآگاه جمعی شهروندان" از دست می‌دهد.

نمای ساختمان‌ها به عنوان یکی از اجزای تشکیل‌دهنده سیما و منظر شهر، دارای نمادها و نشانه‌های تعیین‌کننده هویتی است که از عواملی چون اقلیم، فرهنگ، تاریخ و اقتصاد تأثیر می‌پذیرد. در سال‌های اخیر برای احیای هویت معماری اسلامی ایرانی اقداماتی چون الگوسازی در بافت‌های فرسوده، تدوین ضوابط طراحی نما و برگزاری مسابقات طراحی صورت گرفته که از نتایج آنها قبول سهم مشترک حوزه عمومی و خصوصی بر نمای است، اما افراط و تغییر در تعیین میزان نقش آفرینی این دو حوزه همچنان ادامه دارد. سازمان نوسازی شهر تهران با هدف تسهیل امر نوسازی، مشوق‌هایی را در نظر می‌گیرد که منجر به خلق جداره‌های نامطلوب شده و یا اغماض در رعایت برخی قوانین حین مرور پایان کار بیشتر با ملاحظات اقتصاد پایین ساکنان مصدق کوتاهی در دفاع از حق عمومی است.

تصویر ۳
Pic3

در این نوشتار با بیان تجربه نوسازی بافت‌های فرسوده منطقه ۱۷ تهران و آسیب‌شناسی نمای‌های جدید ساختمانی، لزوم ورود متخصصان و تقویت نقش حوزه عمومی در هدایت هویت ناماها گوشزد می‌شود. یکی از سیاست‌های اصلی سازمان نوسازی، افزایش مشارکت مردمی است. سپردن امر نوسازی به بخش مردمی آن را به جریانی پویا و یا بدار تبدیل می‌کند، اما در غیاب کارکارشناسی، آموخته‌های مردمی و ضوابط راه‌گشا، نمای‌های جدید آینه تمام‌نمای معضلات فرهنگی و هویتی ساکنان آن خواهد بود.

واژگان کلیدی | نما، ساختمان، هویت، معماری اسلامی - ایرانی، ضوابط طراحی.

آرش زاهدان
کارشناس ارشد معماری
شرکت مهندسین مشاور
پژوهشکده نظر

azahadan@gmail.com

منا مسعود لواسانی
کارشناس ارشد معماری
منظرن دانشگاه تهران
m.lavasany@gmail.com

تصویر ۳: نمونه‌هایی از نمای‌های قدیمی که با هویت و معرفت جریان زندگی (اقتصاد و فرهنگ) منطقه ۱۷ قلمداد می‌شوند، مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۹۲.

Pic3: Instances of old facades that represent the identity and life style (economic and cultural) of the district .Source : Nazar Research Center Consulting Engineers, 2013.

هویت و خوانایی بافت مسکونی شهرها تغییر کند. نمای هر ساختمان مناسب با زمینه آن معنا می‌شود، لذا پهنه‌های شهری نباید با نماهای مشابه و پیش‌اندیشیده ساخته شوند (منصوری، ۱۳۹۱: ۳۸). به همین دلیل است که اولین تلاش‌های سازمان نوسازی در الگو‌سازی برای نماهای جدید پراشکال و ناموفق بوده است (تصویر۱).

هویت یک ساختمان منبعث از چیست؟

مکان اختصاصی هر فرد بخشی از هویت او را تشکیل می‌دهد و بر این اساس افراد هویت عمومی پیدامی کنند (نوربرگ-شولتس، ۱۳۸۱: ۱۴). به جز شکل مصنوع، توانایی ساختمان در عینیت بخشیدن به مختصات مکان نیز اهمیت دارد (همان: ۳۹). اقدامات عمرانی مدیریت شهری از جمله نوسازی بافت‌های فرسوده فرست خوبی برای اجرای برخی سیاست‌های ساماندهی منظر شهری است (منصوری، ۱۳۹۱: ۳۶).

ساختمان‌های جدید باید ویژگی‌های محیط و زمین خود را بهبود بخشنده و الگوهای وحدت بخش را حفظ کنند (هدمن، ۱۹۸۵: ۳۰).

در خلق بنای‌مفهومی زیادی از جمله اقلیم، بافت، فرهنگ و اقتصاد دخیل هستند. درنگاه اجمالی آنچه آدمی را، هویت می‌بخشد لباس اوست و آنچه بنایی را زدیگری جدامی کنند نمای آن است. این همان تعریف هویت است: تمایز با غیر و تشابه با خود (اکبری مطلق، ۱۳۹۳).

اما چه چیز در نمای ساختمان باید مشهود باشد تا واحد هویت قلمداد شود؟ لازم است نمای یک ساختمان با نوع مالکیت، کاربری و نقش آفرینی آن در جریان زندگی شهر تناسب داشته باشد. محل استقرار بنا و قدمت آن، تعداد مخاطب در طول زمان و به تبع آن میزان حق عمومی بر آن را تبیین می‌کند. علاوه بر این نوع زندگی مالکان یا کاربران آن از جمله سطح ثروت، فرهنگ و قومیت باید از نمای ساختمان قابل قرائت باشد. در ادامه دلایل فنی و فرهنگی بی‌توجهی به این چارچوب طراحی در جریان نوسازی بافت فرسوده تهران بیان می‌شود.

مقدمه | هویت و شخصیت شهر از چهره کلی آن و در کلام کارشناسی از منظر آن قرائت می‌شود. "منظر شهر" مقوله‌ای ادراکی، ذهنی، عینی و حاصل برآیند لایه‌های اطلاعاتی گوناگون شهر است. سیمای شهر یکی از اجزای تشکیل دهنده منظر است که تمام عناصر کالبدی صفحات کف و بدنه فضاهای شهری را شامل می‌شود. با طراحی و مدیریت صحیح هریک از این اجزاء، نظری فضای سبز، مبلمان و احجام شهری؛ کفسازی و صفحه جداره و نمای ساختمان‌ها می‌توان کیفیت منظر شهر را بهبود بخشد. در این میان کنترل خوانایی، زیبایی و هویت نماهای ساختمانی از جمله مباحث سهل و ممتنع است که ورود جدی و قانونی به آن در حوزه مدیریت شهری تا سال‌های اخیر به تأخیر افتاده، تا آنجا که اعتراض مقامات سیاسی کشور را به دنبال داشته است.

در اغلب شهرها، بخش‌هایی وجود دارند که زمینه تاریخی آنها از بین رفته و ساختمان‌های باقی‌مانده دارای هیچ ارزش ساختمانی، زیبایی یا تاریخی نیستند. رایج ترین روش آن است که به نخستین طرح پیشنهادی اجازه داده شود تا چارچوب کار را مشخص کند (هدمن، ۱۹۸۵: ۳۰). به دلایل زیربخش مسکونی بافت‌های فرسوده می‌تواند به عنوان محل ورود مدیریت شهری به هدایت هویت شهرها و اولین هدف اصلاح نماهای شهری انتخاب شود:

۱. کمیت و سهم قابل توجه بافت مسکونی در شهرها در مقایسه با سایر کاربری‌ها
 ۲. تکثر مالکیت و تنوع سلیقه مالکان به تبع ریزدانگی پلاک‌های مسکونی در مقایسه با اینبیه عمومی
 ۳. توازن سرمایه و عزم بخش خصوصی در برده‌های مختلف مالی و اقتصادی کشور به عنوان پشتیبان روند نوسازی آین بافت
 ۴. طول عمر کوتاه ساختمان و تناوب نوسازی آن با غلبه نگاه اقتصادی به صنعت ساختمان در ۴۰ سال گذشته
- فارغ از درجه اهمیت و نقش آفرینی بناهای دیگر انتظار می‌رود با نظارت بر روند نوسازی،

تصویر۱: تلاش ناموفق مدیریت شهری در الگوسازی برای نمای بافت نوساز منطقه ۱۷، مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۹۲.

Pic1: Unsuccessful attempts of the urban managements in modeling the renovated texture's facade in district 17, Source: Nazar Research Center Consulting Engineers, 2013.

تصویر۱
Pic1

در کنار تمامی اینها، میل به تغییر رویه به سبک زندگی مرفه و مدرن نیز مشهود است. ساکنان، منطقه خود را زیبا نمی‌دانند و به پیروی از سبک نمایهای مناطق مرffe شهر تمايل نشان می‌دهند. هویت‌گریزی ساکنان و میل به ایجاد نموده‌ی از تصنیعی در آنها باعث شده زیبایی‌های رایج در محلاط خود نظیر فضاهای سبز حیاط‌ها و سردرها را تاییده بگیرند (تصویر۴) و به استفاده از مصالح جدید نظیر شیشه رفلکس، ورق کامپوزیت و نمای سنگی کلاسیک که ارتباطی با هویت بنای مسکونی از ایران ایرانی ندارد، علاقه نشان دهنده ۲. علاوه بر این فقر اقتصادی و فرهنگی و آگاهی پایین ساکنان موجب گویی‌بری سریع آنها از جریان‌های روز شده است؛ در حالی که این ویژگی با نظارت مقامات دولتی و محلی می‌تواند به فرستی برای پذیرش الگوهای تأیید شده بدل شود.

نمای و هویت ایرانی - اسلامی

طراحتی نمای شهری امری تخصصی است که اگر به اهل فن واگذار شود، آنها قادر خواهند بود تا حقوق عمومی را مراحت کنند (همان: ۳۷). به باور بسیاری از کارشناسان برای دستیابی دوباره به کیفیت فضاهایی معماری ایرانی، اسلامی باید دنبال چیزی فراتر از نشانه‌ها، تحدوها و مصاديق ظاهری چون طاق و قوس، کاشی‌کاری و مقرنس بود. در دنیای امروز تکرار صرف این مظاهر نظیر مصالح کاهگل، گره چینی، پنجره‌های ارسی یا حوض میان حیاط مرکزی هیچ‌گونه توجیه فنی، عملکردی، اقتصادی و حتی فرهنگی ندارد. اما می‌توان از که چرایی رواج این نشانه‌ها در دوران گذشته پاسخی مناسب با هویت ایرانی امروز پیدا کرد که رواج مظاهر جدید این مفاهیم در نهادها به تمایز منظر شهرهای ما از دیگر نقاط دنیا می‌انجامد. به عنوان مثال:

۱. در فرهنگ ایرانی، اسلامی، تعادل امری پسندیده و رایج در تمامی ابعاد زندگی از جمله معماری و فضای خانه است. این تعادل را می‌توان با رعایت حد قابل قبول قبولی از تنوع و سادگی در ترتیبات نما به وجود آورد؛ امری که در موج تجمل‌گرایی امروزی به فراموشی سپرده شده است (تصویر۵).

۲. در باور و دانش ایرانی و اسلامی، انسان موجودی برخاسته از طبیعت و بقای او وابسته به حفظ حیات آن است. برای ایجاد تعادل در استفاده از طبیعت، ارتباط با آن و انتخاب روش‌های کنترل تأثیر آن بر زندگی باید مد نظر قرار گیرد. نتیجه این امر، معماری اقیمي، انتخاب مصالح بوم‌آور و پرهیز از اسراف و در نظر گرفتن تمهدیاتی برای

آسيب‌شناسي هویت‌نما در جریان نوسازی بافت فرسوده منطقه ۱۷ کوچک‌ترین منطقه تهران در جنوب غربی شهر است که در دهه ۴۰ با وگذاری قطعات کوچک اراضی محدوده خط آهن به کارگران و مهاجران شکل گرفت. با گذشت زمان و تحت تأثیر سازمان فضایي منطقه، فرهنگ و اقتصاد ساکنان بخش اعظمی از این منطقه به بافت فرسوده تبدیل شد.

خوشبختانه با اقدامات مجموعه شهرداری طی سال‌های گذشته، مشارکت مردمی در نوسازی با جلب اعتماد آنان تحقق پیدا کرد؛ تا آنچه که طبق آمار ۱۳۹۰، این منطقه از لحاظ صدور پروانه تجمیعی نسبت به وسعت سطح، رتبه نخست را در لک شهربازن کسب کرد. مناطق در حال تحول، که ساختمان‌های موجود آنها فاقد ارزش بوده با مناطق ارزشمندی که سیاست‌های دولت برای ایجاد تغییرات اساسی بافت آنها را متلاشی کرده، امکان خلق زمینه‌ای جدید را فراهم می‌کند (همان، ۱۹۸۵: ۲۰). اما در اکثر نقاط کشور خانه‌سازی و شهرسازی بدون توجه به هویت بستان آن جامع می‌شود، به طوری که تناسی با اقلیم، فرهنگ و ارزش‌های جامعه ندارد (http://www.ilna.ir/news/185409-news.cfm?id=185409). این مسئله فرست جریان نوسازی منطقه ۱۷ را به یک تهدید هویتی بدل کرده است. آزادی حداکثری مالکان و سازندگان در انتخاب نما و نادیده انگاشتن حق عمومی در داشتن منظر شهری منسجم، خوانا و باهویت موجب شده خود ساکنان نیاز از مسکن اینم و جدید خود رضایت نداشته باشند (تصویر۲).

فضاهای شهری حاصل از بنایهای جدید، نیازمند مداخله سریع برای ارتقاء کیفیت آن است. حتی اگریک بار ساختمانی ناهمگون در منطقه‌ای پذیرفته شود، توان مقاومت در مقابل حملات بعدی مشابه کاهش پیدا می‌کند (همان، ۱۹۸۵: ۱۷). هدایت جریان تدوین ضوابط نما برای هر منطقه، نیازمند شناخت بستر و طرف فرهنگی آن منطقه در دو سطح هویت ملی و بومی (شهر و منطقه) است، چراکه میان نمای شهری با حیات اجتماعی و کارکردی آن رابطه متقابل و وحدت مفهومی برقرار است (منصوری، ۱۳۹۰: ۳۷).

در نهادهای قدیمی منطقه با اقتصاد حداقلی آن زمان، به اندام‌های نما به قدر کفايت توجه شده است؛ دلیل این امر الگوسازی مناسب در بنایهای فاخر آن دوره توسعه معماران شاخص است (تصویر۳). طبق یافته‌های حاصل از بازدیدهای میدانی و توزیع پرسش نامه؛ بخش اعظمی از ویژگی‌های منطقه نزدیک به الگوی زندگی سنتی است، در حالی که جوانان و نسل جدید به سبک زندگی لوکس و تجدد علاقه دارند. در دوران گذار و تغییر سبک زندگی از سنتی به مدرن، فهم غلط از این دو مقوله، میل و اشتیاق به یکی یا گریز نادرست از دیگری و همچنین بدفهمی هریک موجب آسیب‌هایی می‌شود که نمود این افراط و تفريط‌ها در محصولات فرهنگی آن جامعه از جمله نمای ساختمان‌ها قابل تشخیص است، چراکه هرگونه عدم سلامت روابط درون شهر، بلاصله در سیمای شهر به ظهور می‌رسد (همان: ۳۸).

ظاهر سبک زندگی سنتی در چهره منطقه به شرح زیر است:

۱. پرنگ بودن آینه‌های مذهبی و نمود مظاهر دینی نظیر نصب پرچم عزادرار و کنیبه آیات و دعا بر سر در منزل.

۲. پای بندی به محرمیت و جلوگیری از دید مزاهم بالحاقاتی نظیر حصیر و ملحفه بر بازشوها و بالکن‌ها.

۳. قیدوبند کمتر در نمایش جریان زندگی با رفتارهایی چون آویختن بند رخت در هر نقطه از نما، انبار و سایل و مواد غذایی در تراس و بام.

۴. بی‌تجهیز به تأثیر ترمیم یا نظافت نما بر سیمای محله که از اقتصاد ضعیف منطقه ناشی می‌شود.

تصویر ۲: یکنواختی و سادگی حداکثری جداره کوچه حضرتی به معنی حذف هیبت از چهره جدید منطقه ۱۷ بوده که به علت نگاه صرف اقتصادی اتفاق افتاده است، مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۹۲.

Pic2: Maximum uniformity and simplicity of Hazrati Street wall means that identity deletion of the new face of the district has occurred due to the dominance of sheer economical insight, Source: Nazar Research Center Consulting Engineers, 2013.

قرائت هویت و شخصیت
شهراز منظرو اجزای آن، اهمیت طراحی نماهای شهری به عنوان ایکی از این اجزا را برای دست یابی دوباره به کیفیت فضاهای معماری ایرانی - اسلامی روشن می‌کند. با توجه به وسعت زیاد بافت‌های فرسوده، تنوع سلیقه ساکنان آنها و امکانی که در جذب سرمایه بخش خصوصی دارد، مدیریت شهری می‌تواند در راستای هدایت هویت شهرها اقدامات مناسبی در این بافت‌ها صورت دهد.

تصویر ۲

جمع‌بندی | اگرچه روند نوسازی منطقه ۱۷ تهران به لحاظ کمیت و جلب مشارکت مردمی تجربه‌ای موفق قلمداد می‌شود، اما به لحاظ ارتقاء کیفیت فضاهای شهری از جمله هویت نماهای ساختمانی نیازمند ورود کارشناسان به مسئله، آموزش فعالیین این حوزه و هدایت سلیقه مردمی است. چراکه در غیاب ضوابط و اهمال طراحان و غلبه نگاه اقتصادی به جریان نوسازی، علی‌رغم افزایش اینمی و کیفیت فضاهای داخلی، آسیب دیگری تحت عنوان بی‌هویتی و بی‌مکانی در فضاهای جدید در حال بروز است. از میان عناصر کالبدی فضاهای شهری (نظیر کفسازی، فضای سبز و مبلمان شهری)، نمای ساختمان‌ها تنها بخشی است که بدون صرف بودجه شهری هم‌زمان با نوسازی پلاک‌ها شکل می‌گیرد و در صورت هدایت به موقع و هوشمندانه این جریان، نماهای ساختمانی در نیم قرن آینده سازمان یافته و هویت مند خواهد بود.

برای تحقق این امر اقدامات زیر توصیه می‌شود:

۱. الگوسازی نما با طراحی و اجرای هدفمند بناء‌های عمومی
۲. صدور پروانه ساخت مشروط به طراحی نما توسط معماران آموزش دیده
۳. تدوین ضوابط طراحی نما برای کل شهر بطور عام و برای هر منطقه بطور خاص تا ویژگی‌های بارز قابل حفظ و اشاعه اقلیمی، تاریخی، فرهنگی و اقتصادی هر بخش از شهر تقویت شود
۴. تعامل با معماران و سازندگان جریان ساز در مناطق مختلف شهری برای اشاعه الگوهای مناسب هویتی در قالب کارگاه‌های آموزشی و ارایه بسته‌های تشويقی.

پی‌نوشت

۱. در ۱۳۹۲ مأموریت "تدوین ضوابط طراحی نماهای ساختمانی" از سوی معاونت شهرسازی و معماری منطقه ۱۷ بر عهده «مهندسين مشاور پژوهشکده نظر» گذاشته شد که شناخت از کیفیت نوسازی و هویت گذشته و حال بناء‌های طی مطالعات این پروژه به دست آمده است. نتایج کامل این نظرسنجی که با رعایت تمامی اصول علمی در محدوده خیابان ابوزد توزیع شد، به طور کامل در مستندات و گزارشات به کارفرمای طرح انعکاس داده شده است.

فهرست منابع

- نوربرگ شولتس، کریستیان. (۱۳۸۰). مفهوم‌سکونت. ترجمه: محمود‌امیر یاراحمدی. تهران: انتشارات آگه.
- منصوری، سید‌امیر. (۱۳۹۱). راهبردهایی برای مدیریت نماهای شهری. مجله منظر، ۴، (۲۰): ۳۵-۳۹.
- همن، ریچارد و یاوسکی، آندره. (۱۳۸۰). مبانی طراحی شهری. ترجمه: راضیه‌رضازاده و مصطفی عباس‌زادگان. تهران: انتشارات دانشگاه‌علوم‌صنعت.

- اکبری مطلق، مصطفی. (۱۳۹۳). بررسی مفهوم‌نمای شهری. قابل دسترسی در: <http://seppidar.ir/mostafa-akbari-motlaq/> (تاریخ مراجعة: ۱۳۹۳/۴/۳۰).
- بلقوارگی و بی‌هویتی تهران فاجعه‌ای ملی است. (۱۳۹۳). قابل دسترسی در: <http://www.ilna.ir/news/news.cfm?id=185409> (تاریخ مراجعة: ۱۳۹۳/۴/۲۸).

ارتباط فضای درون و بیرون برای بهره‌مندی از طبیعت (نور باسایه، تهییه طبیعی و دید به مناظر) بوده است. در روند نوسازی کنونی تمامی امتیازات گذشته این بافت نظری حیاط‌های سرسبز، بازشوها و تراس‌های بزرگ با نگاه صرف اقتصادی فراموش شده است. ۳. در فرهنگ ایرانی رعایت حیا و محرومیت موجب پدید آمدن اندام‌هایی در معماری و الگوهایی در تناسبات و جانبازی بازشوها شده است. این امر در نمای بناء‌های نوساز منطقه در معاشر باریک و با ضوابط حداقلی کنونی نادیده گرفته شده است. با درنظر داشتن باورهای شدید مذهبی مردم و تعصبات آنها معضلات اجتماعی نظری نزاع‌های همسایگی دور از انتظار نیست. ۴. تأکید بر بعد اجتماعی انسان در تعالیم اسلامی مصاديقی در معماری نماهای ایرانی. اسلامی داشته است. ساده‌زیستی، مردم‌واری، رعایت مقیاس انسانی در ابعاد و انتخاب محل اندام‌ها، تزئینات، رعایت و نمود ادب صاحبخانه در مراعات حال همسایه، رهگذران و خوشامد به مهمان در فضای ورودی با تعریف اندام‌هایی نظری سکوی پیرنشین و سایبان از جمله این مصاديق هستند. این ادب و مردم‌واری در نماهای نوساز کنونی، هماهنگی با بناء‌های همسایه و رعایت شأن انسانی کاملاً نادیده گرفته شده است.

ویژگی‌هایی ذکر شده همچنان جزء هنجارها و باورهای فرهنگ ایرانی. اسلامی به شمار می‌آیند که لازم است از سوی طراحان و قانون‌گذاران در طراحی نما در نظر گرفته شود و متأسفانه امروزه در فضای جاری ساخت و ساز به ویژه در بافت فرسوده کمترین توجهی به آنها نمی‌شود.

تصویر۵: سیقت جستن مردم از یکدیگر در تقلید و تکرار نشانه‌های تجدد و تجمل در نمای ساختمان‌ها (رواج سبک کلاسیک غربی در سال‌های اخیر، منطقه ۱۷ تهران، مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۹۲).

Pic5: Outpacing each others in imitating and repeating the signs of modernity and luxury in buildings' facades (Prevalence of Western classic style in recently), Source: Nazar Research Center Consulting Engineers, 2013.

تصویر۴
Pic4

تصویر۵
Pic5

تصویر۴: سبزیگی در جداره کوچه‌ها از شاخصه‌های منطقه ۱۷ است که به دلیل نبود ضوابط یا مشتوق های برای حفظ آن، از بخش‌های نوساز منطقه حذف شده است، مأخذ: مهندسین مشاور پژوهشکده نظر، ۱۳۹۲.

Pic4: Green appearance on walls of Region 17 was the feature which has been eliminated in renovation areas due to lack of rules or incentives in their preservation, Source: Nazar Research Center Consulting Engineers, 2013.

Reference list

- Akbari Motlagh, M. (2014). *Barresi-ye Mafhoom-e Nama-ye shahri* [Study the Concept of urban façade]. Available from: <http://seppidar.ir/mostafa-akbari-motlagh/1061> (accessed 21 July 2014).
- *Badghavaregi va bihoviatyi-tehran faje'eh-e melli ast* [Shapelessness and the lack of identity in Tehran is a national disaster]. (2014). Available from: <http://www.ilna.ir/news/news.cfm?id=185409> (accessed 19 July 2014).
- Hedman, R. & Jaszewski, A. (2002). *Fundamentals of urban design*. Translated from the English to Persian by Rezazadeh, R & Abbaszadegan, M. Terhan: Iran University of Science and Technology Publications.
- Mansouri, S. A. (2012). Strategies for management of urban facades. *Journal of MANZAR*, 4(20): 35-39.
- Norberg-Shulz, C. (2002). *The concept of dwelling*. Translated from the English to Persian by Amiryarahmadi, M. Tehran: Agah Publications.

Experience of constituting residential facade in district 17 of Tehran

Facade identity in renovation process

Arash Zahedan, M.A in Architecture, Nazar Research consulting Engineers, Iran.
azahedan@gmail.com

Mona Masoud Lavasany, M.A in Landscape Architecture, University of Tehran, Iran.
m.lavasany@gmail.com

Abstract | Today, “city identity” problem (city identity crisis) is one of the fundamental issues in Iranian cities, often in developing countries. Iranian cities are expanded, however, their appearance is unreadable, lacking city identity and generating all kinds of crises. City with no identity loses its power to leading “citizens’ public unconscious”.

Facades as one of the components in city landscape and urban landscape include symbols and identifying signs that are affected by factors such as climate, culture, history, economy and etc. In recent years, constitution of facade design’s terms and holding design competitions has been occurred to revive the identity of Islamic-Iranian architecture actions such as modeling in time-worn textures, leading to the acceptance of common shares of public and private areas on facades. However, disproportionate use of these two areas on different facades continues to cause a chaotic perspective view of the city. For instance, during renovation of worn-out textures, under the pretext of facilitating the renovation due to residents’ weak economy, municipality has failed in its duty to defend the public’s right. In spite of enhancement in safety and interior spaces quality in renovation process, vulnerability will occur: “identity-less and place-less”, in the absence of regulations and by Architects’ neglect and

overcoming economic aspects. This article studies the pathology of new building facades and reminds the necessity of the presence of professionals and the need to improve the role of public area for leading identity of facades, by using the experience of renovation of worn out textures in district 17 Tehran. NAZAR RESEARCH CENTER CONSULTING ENGINEERS during years 2013 and 2014 has emphasized on the forgotten rights through the renovation policies of the municipality by using observing and study library data collection method. One of the key policies of the renovation organization is to increase public participation. Entrust the renovation to public sector makes it dynamic and sustainable. Nevertheless in the absence of experts, necessary public training and efficient rules, such urban textures will reflect cultural and identity problems of its residence. There is a direct connection between “townscape and city landscape” and “the life style and knowledge of its citizens”. But the cases in which unresponsive appearances of dilemmas and Social vulnerabilities intensify these problems and lead to new crises, the public sector and experts’ contribution is to be intensified. This can be achieved through constituting clear and efficient rules even simple, specialized trainings to designers and public education.

Keywords | Façade, Building, Identity, Iranian-Islamic Architecture, Design Terms.